

Tribuna

Confessions

David Bueno i Torrens. Director de la càtedra de neuroeducació UB-EDU1ST

A finals de setmana farà dos mesos dels primers empresonaments dels CDR. Un dels temes controvertits de l'afer fa referència a la manera com es van obtenir les suposades confessions. Sense entrar en consideracions legals, que desconec, ni polítiques –malgrat que tinc les idees molt clares–, m'agradaria aportar una visió des de la neurociència de la poca fiabilitat que poden merèixer les confessions obtingudes de determinades maneres, que fins i tot poden fer que els encausats s'acabin creient un relat que els és aliè.

DIVERSOS ESTUDIS han demostrat que les confessions obtingudes durant un interrogatori, sens dubte tens i estressant, són molt menys fiables que les fetes en un ambient raonablement relaxat. En aquest sentit, és ben sabut que a vegades els interrogatoris duren molta estona, sovint en hores en què normalment els interrogats estarien dormint o descansant. Un treball publicat el 2016 va demostrar que la falta de son afavoreix que les persones interrogades obviïn els fets objectius per satisfer les demandes dels

interrogadors, la qual cosa provoca moltes confessions falses. L'estrès hi té un paper molt destacat. Aquest estat fisiològic, que es relaciona amb sensacions d'amenaça, interfereix el funcionament de la zona executiva del cervell, que inclou el raocini, la planificació i també, molt important en aquest tema, el control de la impulsivitat i la gestió conscient dels records. Tot plegat propicia que hom acabi assumint com a propi el relat d'un succés o d'unes intencions que no s'han viscut ni pensat mai, com una estratègia inconscient de desfer-se del motiu que genera l'amenaça.

“Cal ser molt prudent amb les confessions obtingudes sota la pressió que generen els interrogatoris

LA SITUACIÓ, però, pot ser encara més greu, perquè també s'ha demostrat que, si es manipula el procés de consolidació de la memòria a través novament de l'estrès, combinat amb la urgència d'escapolir-se d'una situació angoixant i no desitjada, és perfectament possible aconseguir que una persona *recordi* haver comès una acció en la qual no ha estat mai implicada, o haver tingut un pensament que mai ha creuat la seva ment. Simplement, dins el cervell les diferents memòries es combinen i s'hibriden. Si mentre s'està consolidant una memòria real es repeteixen consignes o històries no viscudes sota pressió, en què la gestió conscient dels records i la reflexivitat no funcionen correctament, és fàcil que acabin hibridant-se. Això fa que la persona implicada pugui acabar tenint dificultats serioses per discernir quins han estat els successos reals. Per això cal ser molt prudents amb les confessions obtingudes sota la pressió que generen els interrogatoris llargs o en hores intempestives, i la que prové de l'estrès i l'angoixa de veure o d'haver vist un munt de persones armades amb actituds clarament amenaçadores al teu voltant.